

Neziskové organizace a zisk

Neziskový sektor (NS) je v současné době předmětem mnoha diskusí, ale také emocí a nálad. Slovo „neziskovky“ je často veřejností vnímáno až hanlivě. Ale co to znamená neziskovky? Samozřejmě, je to zkrácený výraz pro neziskové organizace (NO) nebo se někdy používá výraz nestátní neziskové organizace (NNO). Často se také mluví – píše o tom, že se vlastně jedná o „ziskovky“, tedy o organizace, které zisk vytvářejí.

Co je to tedy neziskovka? Opravdu se nejedná o organizaci, která nevytváří, či nemůže vytvořit zisk. Neziskovka je organizace, která není založena za účelem dosahování zisku. Tedy pokud jejím primárním cílem není dosahování zisku, nemusí to znamenat, že zisk mít nemůže.

Připomeňme si, co pojem zisk vlastně znamená. Obecně je to rozdíl, o který výnosy převyšují náklady, popř. příjmy převyšují výdaje. POZOR není to totéž.

Ale jak vlastně může NO vytvořit zisk?

Záleží především na struktuře finančních zdrojů a možnostech jejich použití. Zisk není možné vytvořit z dotací. Nejenom, že se to zpravidla výslovně v jednotlivých výzvách a podmínkách využití dotace uvádí, ale ani to fakticky není možné. Obdrží-li NO dotaci na konkrétní projekt v určité výši, musí ji také v té výši na konkrétní projekt vyčerpat, tj. uhradit z ní náklady spojené s realizací projektu. Pokud dotaci nevyčerpá, musí nevyčerpanou část vrátit. Zisk tedy nevznikne. Náklady (výdaje) se rovnají výnosům (příjmům). A je lhostejné, zda se musí dotace vyčerpat v rámci jednoho účetního období nebo se může převádět do období dalšího, či dalších – u víceletých dotací. Z obdobného důvodu není možné naopak dotaci přečerpat.

NO ale mají i takové finanční zdroje, které se v daném účetním období vyčerpat nemusí a nelze je časově rozlišit. Takovými příjmy mohou být např. účastnické poplatky, které vybírá NO za účast na svých akcích. Vybere-li NO účastnické poplatky a tyto nepoužije na úhradu nákladů, které s realizací akce souvisejí, je akce tzv. zisková. Je tedy vytvořen zisk.

Podobně to platí i u členských příspěvků. Nepoužije-li NO celou výši vybraných členských příspěvků na daný rok v témže roce (účetním období), vznikne zisk.

Vytvořený zisk ale nemusí nutně znamenat daňový základ a odvod daně z příjmů.

Helena Sasová